

Sadna Jumnoodo lor Restan kolonyal Servis Lasante- prezans relizyon dan lopital

Mo papye li pran enn lexanp sinp pu montre kimanyer liye ar leta kolonyal, ti ena relizyon kolonyal. Li ti enn form integrism lepok kolonyal. E sa restan enn form integrism kolonyal, si nu pa reysi transand li, li riske, kan kominalism monte, vinn alimant kominalism ankor, mem byin apre Lindebandans. Lexanp ki mo pu done, li anfet konsern enn restan relizyon kolonyal depi lepok *Franse*. Kan Britanik inn gayne kont Lafrans, pei “Mauritius” ti vinn enn koloni Britanik, me bann kolon Franse ti gayn drwa, ant-ot, dapre Trete de Pari 1814, pu gard zot relizyon, setadir relizyon Katolik.

Mo travay sekter lasante, alor mo lexanp li sorti dan mo sekter travay.

Depi lepok kolonyal ziska azordi dan 2 gran lopital pli ansyin, Civil ek Candos, ankor tuzur ena, sakenn, enn lasapel Katolik ki ankor operasyonel, e ki dan batiman Leta Repiblik Moris. 2 ti-legliz omilye lespas sekilye. Alor, sa li reprezant enn restan kolonizasyon Franse, ki ti avan Britanik. (Ala get foto 2 lasapel, ki mo finn tire fek la. Candos a gos, Civil a-drwat).

E buku dant nu, nu travers laba tulezur, travayer e pasyan, e nu truv li normal. Mem li dat depi enn form integris avan 1814, li tuzur la. Kumadir li inkriste dan Leta post-kolonyal aktyel. E li invizib.

Alor, ki ti arive, ki ti *kapav* arive? Anplas nu gayn enn prosesis pu *sekulariz* lopital dusman-dusman apre Lindebandans -- kot par exanp, Legliz Katolik ofer pu transform sak lasapel an enn “espas trankil” pu tu dimunn, li finn res kumsamem. Personn pa finn fer naryin.

Lerla, kan plitar pei la ti vinn anflame ar kominalism zeneralize an 1994 (otur sa 2 Selek Komiti ki ti enn donan-donan kominal) an 1995, nu gayn bann ti-grup kominalo-relizye, ki anplas zot revandik enn sel lasam trankil pu tu dimunn, zot kumadir swazir pu fer kompetisyon ar enn form integris ansyin par exziz enn nuvo integrism. Alor, 2 grup diferan kumans konstrir enn kote enn tanp, lot kote enn moske lor terin Guvernman, dan lasint lopital Candos. Sann fwa la li vinn enn form milti-integris.

Dapre enn lartik dan lagazet *Impact News* le 20 Ut 1995, sa 2 grup la pa ti ena lotorizasyon depi Minister Later ek Lozman, ti zis ena apruval depi Direkter Lopital ek so Sirintandan, Dr Jawaheer ek Dr Teeluck. E ti kumans ena kontestasyon zeneral kont relizyon dan lopital.

Swit-a sa sityasyon, finn ena enn kont-petisyon sirkile par de grup parmi travayer lopital pu ki sa 2 proze la kontinye. Ti ena usi petisyon depi travayer lopital ek piblik anzeneral pu ki konstriksyon Moske kontinye, sa ti le 28 Avril 1995. Ti mem spesifye ki pa pu ena o-parler.

Tu finn sanbule kan Jagdish Goburdhun ki ti pe asim linterima pu 15 zur kuma Minis Lasante. Li finn truve ki oblize aret sa bann proze la.

Minister Later ek Lozman finalman finn avoy enn fax pu aret tu. Erezman.

De batiman inn res apandan dan Lakur Lopital Candos. Aparaman, e sa mo pa sir, ti ena 2 diferan problem ki finn osi lev latet: kote Moske, ena sertin lotorite relizye ki finn insiste ki enn Moske pa kapav konstrir lor later ki pa pu li, enn later Leta. Kote tanp, enn seri lezot sosyete relizye inn dir, abe si ena sa enn tanp la, zot osi, zot ule “zot” tanp. Alor, sa degre yerarsi ek sa degre santralizasyon ki permet Levek pran desizyon par li, e levek asontur, li enn nomini depi andeor pei Moris, li napa neserman existe dan lezot relizyon, kot pena lotorite santral ditu!

Tule kat plas, setadir 2 lasapel, sa 2 espes lepav la, zot ti kapav vinn “lye trankil”, kot pasyan ek manb piblik gayn lokazyon asize dan enn plas trankil, san siyn relizye, reflesi, pran kuraz. (Isi nu get slayd zordi an 2018. Lepav enn moske ek enn tanp. Depi 23 an li kumsa. E mank plas pu fasilite lasante.)

Konklizyon

Li pa zis lopital ki ena 2 lasapel ki kontinye depi integrism lepok avan 1814, me ena enn Lames pu Polisyé. Sa osi kontinye. La osi, li kiksoz ki personn pa tro remarke. Samem puvwar anyin kolonizater. Li invizib. Li paret normal. Me, sa finn asontur amenn enn Raj Dayal, servi sa enn pretext, kan li ti Komiser Lapolis, mem mem lepok, introdri enn Maha-Yaj dan Kazern. Sa finn lev enn tole, e finn arete.

Sosyete Moris, e Leta osi, bizin devlop matirite pu kapav rezud enn tel problem kolonizasyon ki finn persiste ziska asterla, kot ena enn relizyon ki ti liye ar enn form kolonizasyon ki prezan dan lespas sekilye.